

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

(anonymizovaný opis)

VRCHNÍ SOUD 10 To 48/2013

V PRAZE

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 7. května 2013 v senátu složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Stibořík a soudců JUDr. Zdeňka Sováka a JUDr. Ivo Skoupého odvolání obžalovaných [jméno] [příjmení], [datum narození], a [jméno] [příjmení], [datum narození], proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích - pobočka v Táboře ze dne 5. února 2013 sp.zn. 18 T 7/2012 a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr.ř. se napadený rozsudek zrušu je ohledně obžalované [jméno] [příjmení].

Podle § 259 odst. 3 tr.ř. se ve věci nově rozhoduje takto:

I. obžalovaná

[jméno] [příjmení],

roz. [příjmení], [datum narození] v [obec], bez zaměstnání, bytem [adresa], okr. [okres],

je vinna, že

v Tučapech, okr. Tábor, v době nejméně od března 2011 nijak nezabránila své nezletilé dceři [jméno] [příjmení], [datum narození], v poskytování sexuálních služeb za úplatu, ač o nich věděla, tolerovala její pozdní příchody domů a nejméně od července 2011 do

20. 10. 2011, kdy byla zadržena, svou nezletilou dceru v tomto jejím chování nadále podporovala, sama se za ni vydávala a prostřednictvím internetové sítě a mobilního telefonu ji nabízela k prostituci a nejméně pěti mužům ji vydala k pohlavnímu styku spočívajícímu jak v souloži, tak v orálním sexu, za předem dojednanou cenu v rozmezí 500 až 1.500 Kč a dobití kreditu mobilního telefonu, přitom od nezletilé dcery přijímala finanční hotovost - vždy polovinu z částky za prostituci získanou a celkem takto získala nejméně 2.500 Kč a konkrétně zkontaktovala obviněné [jméno] [příjmení], [jméno] [jméno], [jméno] [příjmení] a ing. [jméno] [příjmení], kterým dcera sexuální služby poskytla, a [jméno] [příjmení], kterému za dobití kreditu a notebook takové služby pouze slíbila, přičemž nezletilou dceru na místo dohodnuté s klienty i doprovázela,

tedy:

II. úmyslně ohrozila rozumový, citový a mravní vývoj dítěte tím, že mu umožnila vést zahálčivý a nemravný život, umožňovala mu opatřovat pro sebe nebo jiného prostředky jiným zavrženíhodným způsobem a v páchání činu pokračovala po delší dobu

III. kořistila z prostituce provozované jiným

čímž spáchala

jednak - přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. b,c), odst. 3 písm. b) tr.zákoníku

jednak - přečin kuplířství podle § 189 odst. 1 tr.zákoníku

a odsuzuje se

podle § 201 odst. 3 tr.zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr.zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody na dobu jednoho roku.

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr.zákoníku se obžalované výkon trestu odnětí svobody podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání pěti let.

Podle § 70 odst. 1 písm. a,b,c) tr.zákoníku se obžalované ukládá trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, a to 1 ks notebooku Toshiba Satellite 1-500 1R1, výr.č. 1A367536K s napájecím adaptérem zn. Toshiba.

Podle § 70 odst. 1 písm. a,b,c) tr.zákoníku se obžalované ukládá trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, a to 1 ks mobilního telefonu Samsung GT-E1170, IMEI 358668032679278 včetně baterie a SIM karty č. 894202039950981007.

IV. Podle § 256 tr.ř. se odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] zamítá.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích - pobočka v Táboře byla obžalovaná [jméno] [příjmení] uznána vinnou zločinem obchodování s lidmi podle § 168 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. d) tr.zákoníku a přečinem ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), b), odst. 3 písm. a, b) tr.zákoníku a byl jí podle § 168 odst. 3 tr.zákoníku, za použití § 43 odst. 1 tr.zákoníku, uložen úhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody na dobu pěti let, pro jehož výkon byla zařazena podle § 56 odst. 1 písm. b) tr.zákoníku do věznice s dozorem. Současně jí byl uložen trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, a to notebook Toshiba s napájecím adaptérem a mobilní telefon Samsung včetně baterie a SIM karty.

Trestná činnost obžalované měla spočívat vtom, že v době nejméně od března 2011 v Tučapech, okres Tábor, nijak nezabránila své nezletilé třináctileté dceři [jméno] [příjmení], [datum narození], v poskytování sexuálních služeb za úplatu, a ač o tom věděla, tolerovala její pozdní příchody domů a nejméně od července 2011 do 20. 10. 2011, kdy byla

zadržena policejními orgány, svou nezletilou již čtrnáctiletou dceru v tomto jejím chování nadále podporovala, když se sama za ní vydávala a prostřednictvím internetové sítě a mobilního telefonu ji nabízela k prostituci a nejméně pěti mužům ji vydala k pohlavnímu styku, spočívajícímu jak v souloži, tak i v orálním sexu, za předem dojednanou cenu v rozmezí 500 až 1.500 Kč, takto též získala dobití kreditu mobilního telefonu, kdy nezletilá dcera, která za poskytnuté služby přijímala finanční hotovost, jí vždy z přijaté částky dávala polovinu, a celkem takto získala nejméně 2.500 Kč, a takto konkrétně zkontaktovala nejméně obžalované [jméno] [příjmení], [jméno] [jméno], [jméno] [příjmení] a ing. [jméno] [příjmení], kterým nezletilá dcera sexuální služby poskytla, a [jméno] [příjmení], kterému za dobití kreditu a notebook, který rovněž získala, takové služby pouze slíbila, přičemž nezletilou dceru na místo dohodnuté s klienty, aniž by jimi byla spatřena, i doprovázela.

Stejným rozsudkem byl obžalovaný [jméno] [příjmení] uznán vinným přečinem svádění k pohlavnímu styku podle § 202 odst. 1 tr.zákoníku a odsouzen podle § 202 odst. 1 tr.zákoníku, za použití § 67 odst. 2 písm. a) tr.zákoníku, § 67 odst. 3 tr.zákoníku a § 68 odst. 1, 2 tr.zákoníku k peněžitému trestu v počtu čtyřiceti denních sazeb po 500 Kč, tedy v celkové výši 20.000 Kč. Podle § 69 odst. 1 tr.zákoníku mu pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, byl stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání šesti týdnů.

Tímto rozsudkem byli dále pro přečin svádění k pohlavnímu styku podle § 202 odst. 1 tr.zákoníku uznáni vinnými a odsouzeni k peněžitým trestům i obžalovaní [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Ohledně těchto obžalovaných zůstal rozsudek pravomocným již v řízení před soudem I. stupně.

Proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích podali odvolání obžalovaní [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení].

[jméno] [příjmení] na svou obhajobu uváděla, že nebyla schopna celou situaci na své úrovni řešit, dceři sexuální trestnou činnost vytýkala, zakazovala a dokonce ji i fyzicky trestala. Dcera však na její výchovné metody nijak nereagovala a sdělila jí, že se svém životě a ve svých sexuálních aktivitách nenechá omezovat. Teprve potom jí začala v trestné činnosti pomáhat. Poukázala na své sociální postavení, sociální situaci, kdy naposledy pracovala před šestnácti lety a práci žádnou nemohla sehnat. Upozornila na závěry znaleckého posudku z psychiatrie, který u ní shledal dílčí dissociální znaky determinované jak vrozenými faktory, tak i insuficientní citovou výchovou v dětství, kteréžto výrazným způsobem ovlivnily její postoje i ve výchově své dcery [jméno]. S poukazem na polehčující okolnosti - dosavadní bezúhonnost, skutečnost, že trestnou činnost spáchala pod vlivem tíživých osobních a rodinných poměrů, napomáhala k objasnění své trestné činnosti a této litovala, a rovněž s přihlédnutím k současné další graviditě navrhla uložení přiměřeného trestu odnětí svobody podmíněně odloženého.

Obžalovaný [jméno] [příjmení] ve svém odvolání odmítl hodnocení důkazů provedené krajským soudem, zopakoval svou obhajobu a s ohledem na to, že soud podle jeho podrobného rozboru nedostál požadavkům plynoucím ze zásady in dubio pro reo a s ohledem na nejednoznačnost a nevěrohodnost nepřímých důkazů navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek ohledně jeho osoby zrušil a on aby byl zproštěn obžaloby ze spáchání předmětného skutku v plném rozsahu.

Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr.ř. zákonnost a odůvodněnost oddělitelných výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. Přihlédl i k vadám, které vytýkány nebyly, neboť tyto měly podstatný vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Shledal tak částečnou důvodnost odvolání obžalované [jméno] [příjmení].

Řízení, které proběhlo před vynesením napadeného rozsudku, nevykázalo žádných vad či procesních pochybení. Práva obžalovaných byla dodržena a všechny důkazy byly provedeny zákonným způsobem. Krajský soud si tak vytvořil dobrý prostor pro jejich hodnocení.

Hodnocení důkazů proběhlo rovněž zákonným způsobem. Krajský soud přesně označil důkazy, na jejichž podkladě rozhodl o tom, že se skutkový stav stal způsobem, který byl v rozsudku popsán a který z hlediska totožnosti i odpovídal skutkům popsaným v obžalobě. Zabýval se nejen objektivní stránkou věci, ale i zaviněním jednotlivých obžalovaných. Nepochybil proto, pokud obžalované [jméno] [příjmení] i [jméno] [příjmení] uznal vinnými zažalovanými skutky.

Pochybení shledal odvolací soud toliko v právním posouzení skutku, jehož spácháním byla uznána vinnou [jméno] [příjmení].

Trestného činu obchodování s lidmi podle § 168 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. d) tr.zákoníku se dopustí ten, kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá dítě, aby bylo jiným užito k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního obtěžování anebo k výrobě pornografického díla. Kvalifikované skutkové podstaty se pak dopustí ten, kdo spáchá takový čin v úmyslu, aby jiného bylo užito k prostituci.

Ustanovení § 168 tr.zákoníku reaguje na opatření Evropské unie v oblasti boje proti obchodování s lidmi (2002/629/) a boje proti sexuálnímu zneužívání a dětské pornografii (2004/68/). Uvedené normy pak v definicích jednotlivých pojmů vycházejí z Protokolu OSN o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zvláště se ženami a dětmi, který je součástí mezinárodní Úmluvy o nadnárodním organizovaném zločinu přijaté v Palermu v roce 2000 (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Person, Especially Woman and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime A/55 /383).

Podle těchto definicí lze obchodování s lidmi charakterizovat takto:

Obchodování s lidmi, které také můžeme nazvat novodobým otroctvím, je celosvětově rozšířený fenomén. Jeho výskyt podporují především nerovnováha mezinárodních ekonomických vztahů, chudoba, tolerance k porušování lidských práv a politická nestabilita v zemích původu, nedostatečná informovanost veřejnosti i obětí a nedostatečné právní vědomí, posunutý systém hodnot ve společnosti, přílišná orientace na principy tržního chování a mýtus lehkého a pokojného života v bohatších zemích, vysoká poptávka po levném, prodejném sexu a po levné pracovní síle v cílových zemích a často i nejrůznější formy genderové či rasové diskriminace.

Obchodování s lidmi znamená: najímání, přepravu, převoz, přechovávání nebo přijetí osob za účelem zneužívání za pomoci hrozby, použití síly nebo jiných forem donucení, za pomoci únosu, podvodu, uvedení v omyl nebo zneužití moci či stavu bezbrannosti nebo pomocí předání nebo přijetí plateb či výhod, a to za účelem získání souhlasu osoby mající kontrolu nad jinou osobou. Zneužívání zahrnuje přinejmenším:

• zneužívání prostituce jiných

• jiné formy sexuálního zneužívání

• nucenou práci nebo poskytování služeb

• otroctví, nebo podobné praktiky jako otroctví

• nevolnictví

• odnětí orgánů.

Souhlas oběti obchodování s lidmi se zamýšleným zneužíváním, nebude brán v úvahu, jestliže byl použit jakýkoliv způsob nátlaku uvedený výše.

Uvedený protokol také definuje rozdíl mezi prostitucí a obchodem s lidmi, a to takto:

Rozlišujeme tzv. prostituci se souhlasem a nucenou prostituci, kterou jsou nuceny vykonávat obchodované ženy. Pokud žena vykonává prostituci se souhlasem, má možnost zůstat v kontaktu se svým sociálním zázemím, její pohyb není neustále kontrolován, má zisk, může si vybírat zákazníky, používat ochranu. Hlavními kritérii jsou dobrovolnost a možnost komunikace s okolím. Násilí (jak psychické, tak fyzické) se v tomto případě objevuje zřídka. Je-li žena k prostituci nucena, jsou její podmínky naprosto opačné. U takové ženy navíc dochází k psychickému poškození, traumatu, žena se cítí stigmatizována, objevují se pocity viny a hanby.

Z uvedeného vyplývají pro právní posouzení zločinu či zvlášť závažného zločinu obchodování s lidmi podle vnitrostátních trestních norem následující rezidua:

- obchodování s lidmi je závažný zločin proti svobodě jednotlivce; jeho společenská škodlivost je tak vysoká, že se jí musí zabývat mezinárodní právní normy; hlavním účelem mezinárodních smluv je zabránit organizovaným zločineckým strukturám zneužívat volného pohybu občanů v celosvětovém měřítku za účelem majetkových zisků na úkor osob poškozených;

- z hlediska společenské závažnosti lze postihovat obchodování s lidmi i jako trestný čin nepřekračující hranice České republiky, jeho závažnost však musí být ekvivalentní případům, na které dopadají mezinárodní právní normy; v opačných případech se jedná o jiné formy trestné činnosti postižitelné českým právním řádem;

- do právního posouzení podle § 168 tr.ř. může spadat toliko tzv. prostituce nucená, tedy nikoliv případy tzv. prostituce se souhlasem, jejímiž hlavními kriterii jsou dobrovolnost a možnost komunikace s okolím;

- jde-li o prostituci dětí (osob mladších osmnácti let), dobrovolnost a možnost komunikace s okolím je omezena zájmem společnosti na ochraně mravů dorůstající generace, a proto je možno i případy tzv. prostituce se souhlasem považovat za obchodování s lidmi (tomu nasvědčuje i legislativní oddělení dětí od ostatních osob v dikci § 168 odst. 1, odst. 2 tr.zákoníku);

- i v případě prostituce dětí je však nutno přihlédnout ke společenské závažnosti jednotlivých jednání tak, aby závažnost vnitrostátně páchané trestné činnosti byla na úrovni trestné činnosti mezinárodní.

Jak vyplynulo ze skutečností prokázaných v hlavním líčení před krajským soudem, počet prokázaných případů obžalované (5), v nichž své dceři pomáhala s prostitucí, výše finančních prostředků (cca 2.500 Kč), které měla trestnou činností získat, neexistence napojení na jakýkoliv další článek řetězu páchání obdobné trestné činnosti, jakož i specifické okolnosti (subjektivní i objektivní), které obžalovanou ke spáchání skutku přivedly, nepovyšují závažnost (společenskou škodlivost subs. podle § 12 odst. 2 tr.zákoníku) jejího jednání na takovou úroveň, která by byla srovnatelná s nejjednoduššími případy exteritoriální trestné činnosti posuzované jako obchodování s lidmi.

Za této situace nebylo jednání obžalované [jméno] [příjmení] právně posouzeno jako trestný čin obchodování s lidmi podle § 168 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), b) tr.zákoníku, nýbrž toliko jako přečin kuplířství podle § 189 odst. 1 tr.zákoníku, neboť obžalovaná úmyslně kořistila z prostituce provozované jiným. Právní posouzení přečinem ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. b, c), odst. 3 písm. b) tr.zákoníku zůstalo nedotčeno.

Vrchní soud v Praze proto po zrušení napadeného rozsudku znovu vyslovil výrok o vině obžalované dvěmi shora popsanými přečiny. Trest jí uložil v rámci zákonné trestní sazby § 201 odst. 3 tr.zákoníku a s přihlédnutím ke všem okolnostem polehčujícím, které byly v napadeném rozsudku přesně vypočteny, jí uložil trest odnětí svobody v dolní polovině zákonné trestní sazby blízko její dolní hranici na dobu jednoho roku. Uznal též, že s přihlédnutím k osobním vlastnostem obžalované (viz psychiatrický znalecký posudek) a zejména k výchovnému aspektu, který přineslo samotné trestní řízení, u obžalované není nutno přímého výkonu trestu odnětí svobody a tento jí byl podmíněně odložen na delší zkušební dobu v trvání pěti let. Tresty propadnutí věci byly uloženy ve stejném rozsahu, jak byly vyřčeny v původním rozsudku krajského soudu.

Co se týče odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], Vrchní soud v Praze (jak výše konstatováno) se ztotožnil s postupem krajského soudu při hodnocení provedených důkazů a v tomto případě neměl námitek ani proti právnímu posouzení skutku jako přečin svádění k pohlavnímu styku podle § 202 odst. 1 tr.zákoníku, neboť obžalovaný nabídl, slíbil a i poskytl úplatu dítěti (osobě mladší osmnácti let) za pohlavní styk. Protože i uložený trest odpovídal společenské škodlivosti jednání obžalovaného, nebylo shledáno v postupu krajského soudu závad a odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] proto bylo podle § 256 tr.ř. jako nedůvodné zamítnuto.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není řádný opravný prostředek přípustný.

Dovolání proti tomuto rozhodnutí může podat Nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí, a to ve prospěch i v neprospěch odsouzeného a odsouzený pro nesprávnost výroku tohoto rozhodnutí, který se jej bezprostředně dotýká. Odsouzený může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr.ř.

Praha 7. května 2013

JUDr. Vladimír Stibořík
předseda senátu